

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO ZDRAVSTVA I SOCIJALNE SKRBI

PRIJEDLOG ZAKONA O SANITARNOJ INSPEKCIJI
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA

Zagreb, srpanj 2008.

PRIJEDLOG ZAKONA O SANITARNOJ INSPEKCIJI

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o sanitarnoj inspekciji sadržana je u članku 2. stavku 4. podstavku 1. Ustava Republike Hrvatske.

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU PREDLOŽENIM ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Zakonom o sanitarnoj inspekciji («Narodne novine» broj 27/99) određeni su poslovi, ustrojstvo, način rada, ovlasti i dužnosti tijela državne uprave koja obavljaju poslove sanitarne inspekcije (u daljnjem tekstu: sanitarna inspekcija) te posebni uvjeti za postavljanje u zvanje sanitarnih inspektora. Istim Zakonom propisano je da nadzor nad provedbom zakona i drugih propisa kojima se utvrđuje zaštita zdravlja ljudi obavlja sanitarna inspekcija te da sanitarni nadzor obuhvaća nadzor nad osobama i djelatnostima, građevinama, prostorijama, prostorima, postrojenjima i uređajima koji mogu na bilo koji način štetno utjecati na zdravlje ljudi.

Provedba navedenoga Zakona u nadležnosti je sanitarne inspekcije Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi i sanitarne inspekcije ustrojene u Uredima državne uprave u županijama te u Gradskom uredu za zdravstvo, rad, socijalnu zaštitu i branitelje Grada Zagreba.

Člankom 3. navedenoga Zakona propisano je da se sanitarni nadzor obavlja se kao nadzor nad:

1. provedbom mjera za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti,
2. proizvodnjom i prometom namirnica i predmeta opće uporabe,
3. ispunjavanjem sanitarno-tehničkih i higijenskih uvjeta u postupku izdavanja građevne dozvole, odnosno lokacijske dozvole za građevine za koje se, prema posebnom propisu, ne izdaje građevna dozvola, tijekom gradnje te u postupku izdavanja uporabne dozvole za građevine koje podliježu sanitarnom nadzoru,
4. izvorima ionizirajućih i neonizirajućih zračenja,
5. provedbom posebnih mjera zaštite na radu zaposlenih i ostalog pučanstva koji su u tijeku rada ili pod drugim uvjetima izloženi djelovanju ionizirajućeg i neonizirajućeg zračenja u skladu s propisima o zaštiti od ionizirajućeg i neonizirajućeg zračenja,
6. proizvodnjom i prometom lijekova, medicinskih i homeopatskih proizvoda,
7. proizvodnjom i prometom otrova,
8. provođenjem mjera za zaštitu od buke,

9. vodom za piće, te dijelovima građevina i uređajima za opskrbu vodom za piće,
10. otpadnim vodama i krutim otpadom te građevinama i uređajima za njihovu obradu, odlaganje ili otklanjanje,
11. građevinama, postrojenjima, prostorom, prostorijama, uređajima i opremom osoba koje obavljaju gospodarske djelatnosti i djelatnosti na području zdravstva, odgoja, obrazovanja, socijalne skrbi, ugostiteljstva, turizma, obrta i usluga, športa i rekreacije te djelatnost prometa i na ostalim javnim mjestima,
12. osobama zaposlenim na radnim mjestima na kojima mogu s obzirom na svoje zdravstveno stanje ugroziti zdravlje ostalog pučanstva,
13. provedbom mjera zaštite pučanstva od štetnog djelovanja duhanskih preradevina,
14. sanitarnim čvorovima u građevinama,
15. ekshumacijom i prijenosom umrlih osoba koja se obavlja na području Republike Hrvatske i nad prijenosom umrlih osoba preko državne granice.

Višegodišnja primjena važećega Zakona, njegova analiza te uočeni nedostaci, brojne promjene u zakonskim i podzakonskim propisima iz nadležnosti sanitarne inspekcije (Zakon o kemikalijama, Zakon o biocidnim pripravcima, Zakon o hrani, Zakon o genetski modificiranim organizmima, Zakon o zaštiti od ionizirajućeg zračenja i sigurnosti izvora ionizirajućeg zračenja), uključujući zakonodavne promjene na drugim područjima (prekršajno zakonodavstvo, sustav državne uprave, zaštita okoliša) te vrlo dinamičan proces pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji rezultirali su potrebom za izradom novoga, suvremenijega i europskim standardima prilagođenoga Zakona o sanitarnoj inspekciji.

Predloženi zakon o sanitarnoj inspekciji ne sadrži pravni red Europske unije iz nadležnosti sanitarne inspekcije, jer se isti u nacionalno zakonodavstvo prenosi kroz donošenje drugih zakonskih i podzakonskih propisa iz nadležnosti sanitarne inspekcije, već ima za cilj unaprijediti postojeći sustav, omogućiti učinkovitije postupanje sanitarne inspekcije, viši stupanj koordinacije kroz organizaciju sanitarne inspekcije na državnoj razini, a što su ujedno i zahtjevi koje je pred Republiku Hrvatsku postavila Europska unija.

Predloženim zakonom uređuju se inspekcijski poslovi, ustrojstvo i način rada sanitarnih inspektora.

Predloženim zakonom propisano je da se poslovi inspekcijskoga nadzora obavljaju nad provedbom zakona i drugih propisa kojima se utvrđuje zaštita zdravlja ljudi iz područja: sprečavanja i suzbijanja zaraznih bolesti, proizvodnje i stavljanja na tržište hrane, uključujući i genetski modificirane organizme, proizvodnje i stavljanja na tržište predmeta opće uporabe, proizvodnje, stavljanja na tržište i uporabe opasnih kemikalija i biocidnih pripravaka, zaštite od buke i zaštite od ionizirajućeg i neionizirajućeg zračenja te da se isti obavlja se nad građevinama, postrojenjima, prostorom, prostorijama, uređajima i opremom osoba koje obavljaju gospodarstvene djelatnosti i djelatnosti na području zdravstva, odgoja, obrazovanja, socijalne skrbi, ugostiteljstva, turizma, obrta i usluga, športa i rekreacije te djelatnost prometa i na ostalim javnim mjestima.

Naprijed navedeni inspekcijski poslovi smatraju se poslovima kod kojih postoje posebni uvjeti rada.

Predloženi zakon predviđa ustroj sanitarne inspekcije u Ministarstvu zdravstva i socijalne skrbi, što do sada nije bio slučaj. Takav ustroj će zasigurno doprinijeti kvalitetnijoj provedbi odgovarajućih propisa, boljoj i učinkovitijoj organiziranosti, koordiniranosti i nadzoru nad radom sanitarne inspekcije. Također time se provodi i jedan od ciljeva postavljene «Strategije za jačanje sanitarne inspekcije u Republici Hrvatskoj (u sklopu Twinning projekta CARDS 2002) te se ispunjava uvjet Uredbe 882/2004/EZ. Promjene u sustavu nužne su radi ispunjavanja zahtjeva za pristupanje Republike Hrvatske u članstvo Europske unije.

Predloženim se zakonom uvodi SISSI – Središnji informacijski sustav sanitarne inspekcije, što je također implementacija cilja iz naprijed navedenog projekta. Uvođenje SISSI-ja jamči objedinjavanje sustava upisnika, registara, računalnih programa, osigurava učinkovit pristup informacijama, predstavlja potporu pravodobnom donošenju odluka i garantira učinkovito upravljanje svim segmentima sanitarne inspekcije.

Novina predloženog zakona jest to što se po prvi puta u našem zakonodavstvu definira javnozdravstveni interes, što će olakšati rad sanitarnim inspektorima vezano uz predstavke građana usmjerene prema drugom građaninu i time se rješava pitanje nadležnosti.

Novina zakona je i u uvjetima za prijam sanitarnih inspektora, jer su do sada postavljeni uvjeti onemogućavali popunjavanje radnih mjesta sanitarnih inspektora, posebice za rad na graničnim prijelazima. Doktori medicine izjednačeni su s ostalim strukama, smanjen je broj godina radnog iskustva, a predviđena je i mogućnost da poslove sanitarnog inspektora po potrebi može obavljati bilo koji sanitarni inspektor Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi, što do sada nije bio slučaj.

Ovim se Zakonom po prvi puta predviđa i mandatna kazna na licu mjesta, a za sve povrede propisanih uvjeta, odnosno nepoštivanje odredaba zakonskih i podzakonskih propisa iz područja inspekcijskoga nadzora, što će doprinijeti njegovoj učinkovitosti. Naime, do sada su sanitarni inspektori bili gotovo u nemogućoj situaciji naplaćivati kazne na licu mjesta, jer su kazne koje su propisane izuzetno niske i propisane samo za pojedine situacije.

Ovim se Zakonom daje i ovlast ministru nadležnom za zdravstvo da odredi i druge mjere i radnje koje nisu utvrđene zakonom u slučaju posebnih okolnosti.

Predloženi Zakon o sanitarnoj inspekciji uvažava posebnost vremena i procesa pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji te će omogućiti učinkovitu provedbu zakonodavstva iz nadležnosti nadzora sanitarne inspekcije koje se usklađuje sa pravnom stečevinom Europske unije.

III. OCJENA SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU PREDLOŽENOG ZAKONA

Višegodišnja primjena važećeg Zakona o sanitarnoj inspekciji te njegova analiza pokazala je mnoge nedostatke, posebice vezano za ustroj sanitarne inspekcije, materijalnu opremljenost, količinu sredstava za provođenje uzorkovanja stručnih vještačenja i analiza kao

i informatičku i komunikacijsku opremljenost po pojedinim županijama. U određenom broju županija već dulji niz godina sanitarna inspekcija nema sredstava za uzimanje uzoraka hrane, vode za piće, predmeta opće uporabe već kontrolu stanja na terenu zasniva na procjeni situacije ili pak vlastitom iskustvu što se sve češće pokazuje nedostatnim. Navedeni nedostaci dovodili su u neravnopravan položaj pojedine građane Republike Hrvatske u smislu zaštite zdravlja i osiguravanja ujednačenih uvjeta za život. Naime, za kvalitetan nadzor u Republici Hrvatskoj potrebno je uzeti godišnje, u odnosu na broj stanovnika minimalno 22.500 uzoraka hrane, vode i predmeta opće uporabe, i izvršiti oko 200 vještačenja na raznim područjima nadzora. Osim toga, u pojedinim županijama koristi se jedan automobil na 5 inspektora, te se isti može koristiti 2 puta tjedno, čime inspekcija ostaje paralizirana. Polovica inspektora nije opremljena računalom, telefaxom ili mobilnim telefonom, dok dvije trećine nema pristup elektronskoj pošti ili internetu, što u mnogome umanjuje brzinu reakcije inspekcije u kriznim situacijama. Slična situacija je i u osnovnoj opremljenosti uredskim namještajem i uredskim priborom. Sukladno navedenom, a prema tablicama o potrebitom broju uzoraka, vrsti i kvaliteti opreme za rad utvrđeno je da je u prvoj proračunskoj godini potrebno, osim sredstava za plaće inspektora u iznosu 50.000.000,00 kuna, osigurati 7.500.000,00 kuna za nabavku 100 vozila (u prosjeku 4 po županiji), 16.000.000,00 kuna za uzorkovanja i vještačenja, 2.500.000,00 kuna za opremu (računala, oprema za uzorkovanje, foto aparati), 3.500.000,00 za nabavku i instalaciju Središnjeg informacijskog sustava, komunikacijske opreme kao i informatičko i telekomunikacijsko umrežavanje službe te 4.500.000,00 kuna za urede, uredsku opremu i namještaj te uredski materijal. Osiguravanjem navedenih sredstava omogućio bi se ujednačen nadzor na cjelokupnom području Republike Hrvatske kao i po svim područjima nadzora sanitarne inspekcije.

IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA O SANITARNOJ INSPEKCIJI PO HITNOM POSTUPKU

Obzirom da se radi o zakonu kojim se usklađuje zakonska regulativa s propisima Europske unije, sukladno članku 161. stavku 1. Poslovnika Hrvatskoga sabora predlaže se da se zakonski prijedlog donese po hitnom postupku.

V. TEKST KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA S OBRAZLOŽENJEM

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O SANITARNOJ INSPEKCIJI

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim se Zakonom uređuju inspekcijski poslovi, ustrojstvo i način rada sanitarne inspekcije.

Članak 2.

Sanitarna inspekcija obavlja poslove inspekcijskoga nadzora nad provedbom zakona i drugih propisa kojima se utvrđuje zaštita zdravlja ljudi i to na području: sprečavanja i suzbijanja zaraznih bolesti, proizvodnje i stavljanja na tržište hrane, uključujući i genetski modificiranu hranu i novu hranu te genetski modificirane organizme (u daljnjem tekstu: GMO), proizvodnje i stavljanja na tržište predmeta opće uporabe, proizvodnje, stavljanja na tržište i uporabe opasnih kemikalija, stavljanja na tržište i uporabe biocidnih pripravaka, zaštite od buke i zaštite od ionizirajućeg i neionizirajućeg zračenja.

Inspekcijski nadzor iz stavka 1. ovoga članka obavlja se nad građevinama, postrojenjima, prostorom, prostorijama, uređajima, opremom i osobama koje obavljaju gospodarske djelatnosti i djelatnosti na području zdravstva, odgoja, obrazovanja, socijalne skrbi, ugostiteljstva, turizma, obrta i usluga, športa i rekreacije i prometa te na ostalim javnim mjestima.

Članak 3.

Ako je to određeno posebnim propisom sanitarna inspekcija obavlja poslove inspekcijskoga nadzora i nad provedbom propisa na drugim područjima.

Sanitarna inspekcija obavlja poslove iz stavka 1. ovoga članka za potrebe Ministarstva obrane i Ministarstva unutarnjih poslova sukladno posebnim propisima.

II. PODRUČJE INSPEKCIJSKOGA NADZORA

Članak 4.

Poslove iz članka 2. ovoga Zakona sanitarna inspekcija obavlja u cilju i sa svrhom zaštite javnozdravstvenog interesa.

Javnozdravstveni interes ostvaruje se provedbom mjera i postupaka koji su usmjereni na zaštitu zdravlja populacije određenoga područja ili cijele države.

Članak 5.

Sanitarna inspekcija obavlja poslove inspekcijeskoga nadzora nad pravnim i fizičkim osobama koje obavljaju djelatnost iz članka 2. stavka 2. ovoga Zakona te fizičkim osobama koje ugrožavaju javnozdravstveni interes.

Članak 6.

Sanitarna inspekcija na području sprečavanja i suzbijanja zaraznih bolesti nadzire provedbu zakona i drugih propisa kojima se uređuju:

- provedba općih mjera za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti (osiguranje zdravstvene ispravnosti hrane, osiguranje zdravstvene ispravnosti predmeta opće uporabe, osiguranje zdravstvene ispravnosti vode za piće, kupališnih, bazenskih voda, voda fontana i drugih voda od javnozdravstvenog interesa, osiguranje sanitarno-tehničkih i higijenskih uvjeta na javnim mjestima, javnim zgradama, prostorima, prostorijama i opremom pravnih i fizičkih osoba i sredstvima javnoga prometa, osiguranje sanitarno-tehničkih uvjeta bazena, odvodnje voda i drugih otpadnih tvari, obavljanje obvezne preventivne dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije),
- provedba posebnih mjera za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti (rano otkrivanje izvora zaraze i putova prenošenja zaraze, laboratorijsko ispitivanje uzročnika zaraznih bolesti, odnosno epidemije zaraznih bolesti, prijavljivanje, prijevoz, izolacija i liječenje oboljelih, obvezna protuepidemijska dezinfekcija, dezinfekcija i deratizacija, zdravstveni nadzor nad kliconošama, zaposlenim i drugim osobama, imunizacija, seroprofilaksa i kemoprofilaksa, karantena),
- provedba ostalih mjera za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti (mjere u slučaju epidemije ili elementarnih nesreća, prijenos, pogreb i iskopavanje umrlih osoba, mjere za sprečavanje i suzbijanje bolničkih infekcija),
- obavljanje drugih poslova i provedba drugih mjera kada je to određeno posebnim propisom.

Članak 7.

Sanitarna inspekcija na području proizvodnje i/ili stavljanja hrane na tržište nadzire provedbu zakona i drugih propisa kojima se uređuje:

- zdravstvena ispravnost hrane u proizvodnji i/ili na tržištu,
- uvoz hrane radi prerade, dorade ili stavljanja na tržište,
- uvjete higijene hrane objekata, prostorija, postrojenja, uređaja, namještaja, pribora, opreme i prijevoznih sredstava koji se koriste u proizvodnji i/ili stavljanju hrane na tržište,
- zdravstveni i drugi uvjeti osoba koje na svojim radnim mjestima u proizvodnji i/ili stavljanju na tržište dolaze u neposredan dodir s hranom,
- obavljanje i drugih poslova kada je to određeno posebnim propisom.

Inspekcijски nadzor u svrhu službene kontrole zdravstvene ispravnosti i higijene hrane sanitarna inspekcija provodi sukladno odredbama ovoga Zakona i Zakona o hrani.

Članak 8.

Sanitarna inspekcija na području proizvodnje i/ili stavljanja na tržište predmeta opće uporabe nadzire provedbu zakona i drugih propisa kojima se uređuje:

- zdravstvena ispravnost i sigurnost predmeta opće uporabe u proizvodnji i/ili na tržištu,
- uvoz predmeta opće uporabe radi prerade, dorade i/ili stavljanja na tržište,
- sanitarno-tehnički i higijenski uvjeti objekata, prostorija, postrojenja, uređaja, pribora i opreme koja se koristi u proizvodnji i/ili stavljanju na tržište predmeta opće uporabe,
- ispunjavanje uvjeta stručne spreme osoba pod čijim se nadzorom obavlja proizvodnja, uvoz, odnosno stavljanje na tržište određenih predmeta opće uporabe,
- zdravstveni i drugi uvjeti osoba koje na svojim radnim mjestima u proizvodnji i/ili stavljanju na tržište dolaze u neposredan dodir s predmetima opće uporabe,
- obavljanje i drugih poslova kada je to određeno posebnim propisima.

Članak 9.

Sanitarna inspekcija na području obavljanja proizvodnje, stavljanja na tržište i uporabe opasnih kemikalija nadzire provedbu zakona i drugih propisa kojima se uređuju:

- proizvodnja, stavljanje na tržište i/ili uporaba opasnih kemikalija,
- uvoz opasnih kemikalija radi prerade, dorade i/ili stavljanja na tržište,
- provjera kakvoće opasnih kemikalija,
- način vođenja dokumentacije,
- ispunjavanje uvjeta u pogledu prostora, radnika i opreme,
- obavljanje i drugih poslova kada je to određeno posebnim propisima.

Članak 10.

Sanitarna inspekcija nadzire provedbu zakona i drugih propisa kojima se uređuje stavljanje na tržište i uporaba biocidnih pripravaka.

Članak 11.

Sanitarna inspekcija na području zaštite od ionizirajućeg i neionizirajućeg zračenja nadzire provedbu zakona i drugih propisa kojima se uređuje:

- korištenje izvora ionizirajućeg i neionizirajućeg zračenja,
- uvoz, izvoz, prijevoz i provoz izvora ionizirajućeg zračenja preko teritorija Republike Hrvatske,
- uvoz izvora neionizirajućeg zračenja,
- provedba mjera zaštite od ionizirajućeg i neionizirajućeg zračenja,
- zbrinjavanje otpada ionizirajućeg zračenja,
- obavljanje i drugih poslova kada je to određeno posebnim propisima.

Članak 12.

Sanitarna inspekcija na području obavljanja inspeksijskoga nadzora nad GMO nadzire provedbu zakona i drugih propisa kojima se uređuje:

- prekogranični prijenos GMO-a,
- proizvodi koji sadrže i/ili se sastoje ili potječu od GMO-a,
- ograničena uporaba GMO-a,
- stavljanje GMO-a i proizvoda koji sadrže i/ili se sastoje ili potječu od GMO-a na tržište,
- rukovanje, prijevoz i pakiranje GMO-a,
- obavljanje i drugih poslova kada je to određeno posebnim propisima.

Inspeksijski nadzor u nad GMO hranom i GMO-om sanitarna inspekcija provodi sukladno odredbama ovoga Zakona, Zakona o hrani i Zakona o genetski modificiranim organizmima.

Članak 13.

Sanitarna inspekcija na područjima inspeksijskog nadzora utvrđenim ovim Zakonom utvrđuje, za građevine određene pravilnikom iz članka 46. stavka 4. ovoga Zakona, posebne sanitarno-tehničke uvjete te posebne uvjete zaštite od buke u postupku izdavanja lokacijske dozvole i rješenja o uvjetima građenja, te ispunjavanje tih uvjeta, odnosno uvjeta propisanih posebnim zakonom koji uređuje zaštitu zdravlja ljudi u postupku izdavanja građevinske i uporabne dozvole.

Sanitarna inspekcija na području obavljanja inspeksijskog nadzora nad zaštitom od buke nadzire provedbu zakona i drugih propisa kojima se uređuju mjere za zaštitu od buke u svrhu zaštite zdravlja ljudi.

Sanitarna inspekcija na području iz stavka 2. ovoga članka obavlja i nadzor nad pravnim osobama ovlaštenim za stručne poslove zaštite od buke te obavlja i druge poslove kada je to određeno posebnim propisima.

III. USTROJSTVO

Članak 14.

Poslove sanitarne inspekcije obavlja Uprava za sanitarnu inspekciju ministarstva nadležnog za zdravstvo (u daljnjem tekstu: Uprava).

Sanitarnom inspekcijom Republike Hrvatske upravlja ravnatelj Uprave.

Ravnatelj Uprave jest Glavni sanitarni inspektor Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: glavni inspektor).

Glavni inspektor odgovoran je za zakonitost i ispravnost rada sanitarne inspekcije.

Glavni inspektor daje naloge i upute koje su obvezujuće za sve zaposlene u sanitarnoj inspekciji.

Glavni inspektor ima zamjenika (u daljnjem tekstu: zamjenik glavnog inspektora).

Zamjenika glavnog inspektora, na prijedlog glavnog inspektora, imenuje ministar nadležan za zdravstvo (u daljnjem tekstu: ministar). Zamjenik glavnog inspektora za svoj rad odgovoran je glavnom inspektoru.

Poslove inspekcijskoga nadzora obavljaju ovlaštene osobe sanitarne inspekcije: glavni inspektor, zamjenik glavnog inspektora, viši državni sanitarni inspektori, državni sanitarni inspektori, viši sanitarni inspektori i sanitarni inspektori.

Poslove inspekcijskoga nadzora u prvom stupnju, obavljaju sanitarni inspektori i viši sanitarni inspektori područnih jedinica Uprave, a u drugom stupnju državni sanitarni inspektori i viši državni sanitarni inspektori Uprave.

Članak 15.

Poslove sanitarnoga inspektora i državnog sanitarnoga inspektora može obavljati osoba koja je završila sveučilišni diplomski studij ili specijalistički diplomski stručni studij: medicine, sanitarnog inženjerstva, biokemijskog inženjerstva, prehrambenog inženjerstva, bioprocenog inženjerstva, kemijskog inženjerstva i tehnologije, inženjerske biologije, arhitekture, građevinarstva, inženjerske fizike ili strojarstva te diplomirani profesori biologije odnosno magistri biologije, s najmanje dvanaest mjeseci radnog iskustva u struci i položenim državnim stručnim ispitom.

Poslove višeg državnog sanitarnog inspektora i višeg sanitarnog inspektora može obavljati osoba koja ispunjava uvjete iz stavka 1. ovoga članka te ima 5 godina radnog iskustva u struci.

Članak 16.

Državni sanitarni inspektor i viši državni sanitarni inspektor na graničnom prijelazu obavlja inspekcijski nadzor nad:

- osobama, njihovim stvarima i prijevoznim sredstvima u prometu preko državne granice, a u cilju zaštite zdravlja ljudi od unošenja i širenja zaraznih bolesti,
- zdravstvenom ispravnosti i higijenom hrane, kakvoćom hrane, predmetima opće uporabe te sirovinama za proizvodnju hrane i predmeta opće uporabe u prometu preko državne granice, uključujući i GMO,
- uvozom kemikalija, biocidnih pripravaka i radioaktivnih tvari, uključujući i izvore ionizirajućeg zračenja, kao i nad prijevozom i provozom kemikalija i radioaktivnih tvari uključujući i izvore ionizirajućeg zračenja, preko državne granice,
- prijenosom umrlih osoba u Republiku Hrvatsku, odnosno provozom umrlih osoba preko teritorija Republike Hrvatske, kao i u slučajevima prijenosa, odnosno provoza dijelova tijela umrlih osoba radi presađivanja u svrhu liječenja.

Granične prijelaze na kojima se obavlja inspekcijski nadzor iz stavka 1. ovoga članka propisati će uredbom Vlada Republike Hrvatske na prijedlog ministra.

Članak 17.

Uprava obavlja i sljedeće poslove:

- prati i usklađuje rad sanitarnih inspektora u područnim jedinicama Uprave te provodi nadzor nad njihovim radom,
- brine o unapređenju rada i stručnom osposobljavanju i usavršavanju sanitarnih inspektora,
- osigurava jedinstveno postupanje u obavljanju inspeksijskoga nadzora kao i jedinstvenu provedbu zakona i drugih propisa iz nadležnosti sanitarne inspekcije,
- prati stanje na područjima koja su pod nadzorom sanitarnih inspektora te predlaže donošenje, izmjenu i/ili dopunu propisa iz nadležnosti sanitarnih inspektora,
- vodi središnji informacijski sustav sanitarne inspekcije (SISSI), koji predstavlja objedinjeni sustav upisnika, registara i računalnih programa koji se vode u svrhu zaštite zdravlja ljudi, a čija je zadaća osigurati učinkovit pristup informacijama i biti potpora pravodobnom donošenju odluka te učinkovitim upravljanju u svim segmentima sanitarne inspekcije.

Uvjete, sadržaj i način vođenja središnjeg informacijskog sustava sanitarne inspekcije (SISSI) pravilnikom propisuje ministar.

Sredstva za uspostavu i održavanje središnjeg informacijskog sustava sanitarne inspekcije osiguravaju se u državnom proračunu Republike Hrvatske.

Članak 18.

Ministarstvo nadležno za zdravstvo (u daljnjem tekstu: ministarstvo) obvezno je osigurati najmanje jednog inspektora na 15.000 stanovnika, vodeći pri tome računa o broju i rizičnosti objekata pod nadzorom, odnosno o povećanju obima poslova iz područja inspeksijskoga nadzora, osobito tijekom turističke sezone na području pojedinih područnih jedinica, u kojem slučaju kao i u slučajevima drugih posebnih okolnosti, ministar može odrediti da inspeksijske poslove obavlja drugi inspektor ministarstva.

Članak 19.

Inspeksijski poslovi smatraju se poslovima s posebnim uvjetima rada.

IV. PRAVA, OBVEZE I OVLAŠTI SANITARNOGA INSPEKTORA

Članak 20.

U obavljanju inspeksijskoga nadzora sanitarni inspektor je ovlašten pregledati sve radne i pomoćne prostorije i prostore, dokumentaciju, propisane evidencije, opremu, osobe, predmete rada i poslovanja koji su podvrgnuti sanitarnom nadzoru, uzimati izjave odgovornih osoba i iskaze svjedoka, obavljati uzorkovanja, a po potrebi koristiti i usluge istaknutih stručnjaka i pravnih osoba.

Članak 21.

Sanitarni inspektor obavlja inspekcijski nadzor bez prethodne najave, ali je prije početka obavljanja nadzora obavezan o svojoj nazočnosti obavijestiti odgovornu osobu nadzirane pravne osobe i fizičku osobu, ako je dostupna.

Iznimno od stavka 1. ovoga članka, kada se provode revizije u skladu s odredbama Zakona o hrani, potrebno je prethodno obavijestiti subjekt u poslovanju s hranom.

U slučaju odsutnosti osoba iz stavka 1. ovoga članka sanitarni inspektor je obavezan o svojoj nazočnosti obavijestiti radnika koji je zatečen kod nadzirane pravne ili fizičke osobe, odnosno člana obitelji.

Sanitarni inspektor je ovlašten u postupku nadzora zatražiti i pregledati isprave na temelju kojih utvrđuje identitet osobe (osobna iskaznica, putovnica i sl.), a osobe koje podliježu nadzoru obvezne su na zahtjev sanitarnog inspektora dati mu takvu ispravu.

Ako sanitarni inspektor utvrdi ili postoji sumnja da se određena djelatnost, za koju je zakonom propisano da se upisuje u upisnik ministarstva i/ili da se za obavljanje iste prethodno mora pribaviti rješenje ministarstva, obavlja bez rješenja, ili da se u stanu nalazi osoba oboljela od zarazne bolesti koja se ne pridržava zakonom ili drugim propisom utvrđenih mjera zaštite pučanstva od zaraznih bolesti, sanitarni inspektor će bez odgađanja zatražiti od nadležnoga suda izdavanje pisanoga naloga, po hitnome postupku, za pretragu prostora u kojem se djelatnost obavlja bez rješenja, odnosno stana te oduzimanje sredstava, predmeta i dokumentacije koji služe obavljanju te djelatnosti odnosno i poduzimanje propisanih mjera. Nadležni sud će o tom zahtjevu riješiti u roku 24 sata od primitka zahtjeva sanitarnoga inspektora.

Članak 22.

O obavljenom inspekcijskome nadzoru sanitarni inspektor obavezan je sastaviti zapisnik.

Jedan primjerak zapisnika obvezno se uručuje stranci kod koje je izvršen inspekcijski nadzor.

O obavljenim nadzorima sanitarni inspektor obavezan je voditi evidenciju.

Članak 23.

Nadzirane pravne i fizičke osobe obvezne su sanitarnome inspektoru omogućiti nesmetano obavljanje inspekcijskoga nadzora.

Pravne i fizičke osobe iz stavka 1. ovoga članka obvezne su na zahtjev sanitarnoga inspektora, u roku kojeg on odredi, dostaviti podatke te poslovnu dokumentaciju potrebnu za obavljanje inspekcijskoga nadzora i eventualno daljnje vođenje postupka.

Pravne i fizičke osobe iz stavka 1. ovoga članka obvezne su na zahtjev sanitarnoga inspektora privremeno obustaviti poslovanje nadziranoga objekta za vrijeme inspekcijskoga

nadzora ako sanitarni inspektor ne bi mogao na drugi način obaviti nadzor, odnosno utvrditi činjenično stanje.

Članak 24.

Ako sanitarni inspektor tijekom obavljanja inspeksijskoga nadzora utvrdi povredu propisa iz djelokruga drugoga tijela državne uprave, obavezan je o tome bez odgode izvijestiti nadležno tijelo.

Članak 25.

Sanitarni inspektor pokreće postupak po službenoj dužnosti kad utvrdi ili sazna da, s obzirom na postojeće činjenično stanje, treba radi zaštite javnozdravstvenoga interesa pokrenuti upravni postupak, pri čemu je obavezan uzeti u obzir eventualne predstavke.

Sanitarni inspektor je obavezan razmotriti predstavku pravne ili fizičke osobe koji se odnosi na nadzor iz njegove nadležnosti i o poduzetim radnjama i mjerama pisano obavijestiti podnositelja.

Podaci o podnositelju predstavke iz stavka 2. ovoga članka smatraju se tajnim podacima.

Članak 26.

Ako se tijekom inspeksijskoga nadzora, utvrdi da nema opravdanoga razloga za daljnje vođenje postupka izvođenjem dokaza putem vještačenja, a podnositelj predstavke isto zahtijeva, postupak se nadalje vodi po zahtjevu stranke.

Ako rezultat vještačenja bude nepovoljan za stranku na čiji se zahtjev vodi postupak, troškove vještačenja snosi stranka.

U slučaju iz stavka 1. ovoga članka sanitarni inspektor zatražit će od stranke da unaprijed položi novčani iznos za troškove vještačenja.

Članak 27.

Sanitarni inspektor je ovlašten privremeno oduzeti predmete kojima je učinjen prekršaj ili kazneno djelo.

Pravnoj ili fizičkoj osobi, od koje su predmeti oduzeti, izdaje se potvrda s točno naznačenim oduzetim predmetima po vrsti i količini.

Sanitarni inspektor obavezan je u roku od osam dana od izvršenoga privremenog oduzimanja predmeta podnijeti optužni prijedlog radi pokretanja prekršajnog postupka i nadležnom sudu predati privremeno oduzete predmete, ako posebnim propisom nije drukčije određeno.

S privremeno oduzetim predmetima, do predaje nadležnom sudu, sanitarni inspektor ne može raspolagati (uništiti, prodati, darovati i sl.), osim ako posebnim propisom nije drukčije određeno.

Članak 28.

Ako je u postupku inspekcijskog nadzora potrebno utvrditi odgovaraju li nadzirani proizvodi uvjetima propisanim zakonom ili drugim propisom, inspektor uzima uzorke u proizvodnji i/ili na tržištu, te ih zapečaćene i propisno označene dostavlja ovlaštenoj pravnoj osobi na ispitivanje.

Rezultat analize je mjerodavan ako posebnim propisom nije drukčije određeno.

Pravne i fizičke osobe obvezne su besplatno staviti na raspolaganje potrebne količine proizvoda za ispitivanje ispravnosti.

Sredstva za provedbu analiza iz stavka 2. ovoga članka osiguravaju se u državnom proračunu Republike Hrvatske.

Članak 29.

Način, količine i metode uzimanja uzoraka kao i troškovi njihovog uzimanja i ispitivanja određuju se posebnim propisima koje donosi ministar.

Članak 30.

Ako sanitarni inspektor u obavljanju inspekcijskoga nadzora utvrdi da je povrijeđen zakon ili drugi propis, obvezan je rješenjem narediti otklanjanje utvrđene nepravilnosti određujući rok u kojem se nepravilnost mora otkloniti, ako je isto moguće postići uz redovito obavljanje djelatnosti.

U obavljanju inspekcijskog nadzora sanitarni inspektor rješenjem u slučaju povrede zakona ili drugog propisa izriče mjeru zabrane uporabe radnih i pomoćnih prostorija, odnosno prostora, postrojenja, uređaja i opreme za obavljanje djelatnosti kao i zabranu rada osoba ako nisu ispunjeni svi propisani uvjeti.

Ako je ovim Zakonom ili drugim propisom određeno da se za utvrđenu nepravilnost primjenjuje upravna mjera, inspektor je dužan rješenjem izreći tu mjeru.

Članak 31.

U provedbi inspekcijskoga nadzora inspektor je ovlašten nadziranoj pravnoj ili fizičkoj osobi, dok ne otkloni utvrđene nedostatke, usmenim rješenjem privremeno zabraniti uporabu radnih i pomoćnih prostorija, odnosno prostora, postrojenja, uređaja, pribora i opreme za obavljanje djelatnosti kao i rad osoba i odmah pristupiti izvršenju rješenja sukladno odredbi članka 33. stavka 1. ovoga Zakona, bez donošenja posebnoga akta o dozvoli izvršenja rješenja u sljedećim slučajevima:

1. kada postoji opasnost ili sumnja na opasnost za zdravlje ili život ljudi koja zahtjeva da se određena mjera osiguranja poduzme odmah, bez odgađanja,
2. kada postoji opasnost ili sumnja na opasnost od prikriivanja, zamjene ili uništenja dokaza, ako se mjera osiguranja ne poduzme odmah,

3. neispunjavanja propisanih sanitarno-tehničkih i higijenskih uvjeta, a koji se ne mogu ispuniti uz redovito obavljanje djelatnosti,
4. neosiguravanja zdravstveno ispravne vode za piće te zdravstveno ispravnih kupališnih, bazenskih voda, voda fontana i drugih voda od javnozdravstvenoga interesa,
5. neosiguravanja higijenske dispozicije otpadnih voda objekata pod nadzorom sanitarnih inspektora,
6. grubih propusta u tehnološkome procesu koji dovode do ugrožavanja zdravstvene ispravnosti hrane i predmeta opće uporabe,
7. nepoštivanja higijenskih pravila u svim radnim i pomoćnim prostorijama građevina, uključujući uređaje, opremu, pribor i zaposleno osoblje koji dovode do neposrednoga ugrožavanja zdravstvene ispravnosti hrane i predmeta opće uporabe,
8. kada se na temelju, od strane liječnika, utvrđenog činjeničnog stanja o pojavi trovanja hranom, odnosno alimentarne intoksikacije i/ili utvrđenog stanja u objektu sumnja da je izvor oboljenja u tom objektu,
9. zbog neispunjenja propisanih uvjeta za zaštitu od buke ili prekoračenja razine buke veće od 5 dB(A).

U provedbi inspekcijskoga nadzora nad djelatnostima za koje je zakonom propisano da se upisuju u upisnik ministarstva i/ili da se za obavljanje istih prethodno mora pribaviti rješenje ministarstva, inspektor je ovlašten nadziranoj pravnoj ili fizičkoj osobi, dok ne otkloni nedostatke, usmenim rješenjem privremeno zabraniti obavljanje te djelatnosti i odmah pristupiti izvršenju rješenja, sukladno odredbi članka 33. stavka 1. ovoga Zakona, bez donošenja posebnoga akta o dozvoli izvršenja rješenja u sljedećim slučajevima:

1. ako se djelatnost obavlja bez upisa u propisani upisnik ministarstva,
2. ako se djelatnost obavlja bez rješenja ministra.

Na zahtjev stranke pisani otpravak izrečenoga usmenog rješenja izdat će se u roku od osam dana od dana donošenja usmenoga rješenja.

Članak 32.

Protiv prvostupanjskog rješenja koje je donio sanitarni inspektor i viši inspektor u područnim jedinicama Uprave, može se izjaviti žalba Upravi.

Ako sanitarni inspektor iz stavka 1. ovoga članka nije povodom žalbe novim rješenjem izmijenio prvostupanjsko rješenje koje se žalbom pobija, obvezan je bez odgađanja, a najkasnije u roku od 15 dana od primitka, žalbu proslijediti na rješavanje Upravi.

Protiv prvostupanjskog rješenja koje je donio državni sanitarni inspektor i viši državni sanitarni inspektor Uprave nije dopuštena žalba, već se protiv toga rješenja može pokrenuti upravni spor.

Članak 33.

Izvršno rješenje sanitarnoga inspektora kojem je predmet nenovčana obveza i koje se prema naravi obveze može izvršiti neposrednom prinudom, izvršit će se pečaćenjem prostorija, postrojenja, uređaja i druge opreme ili na drugi pogodan način, bez prethodne primjene prisilnih mjera određenih Zakonom o općem upravnom postupku.

Ako se rješenje ne može izvršiti sukladno stavku 1. ovoga članka, sanitarni inspektor će prinuditi izvršenika na ispunjenje obveze novčanim kaznama.

Novčana kazna koja se na temelju stavka 2. ovoga članka izriče prvi put, izriče se u iznosu od 10.000,00 kuna za nadziranu pravnu, a u iznosu od 5.000,00 kuna za nadziranu fizičku osobu.

Svaka kasnija novčana kazna izriče se u istom iznosu.

Ako pravna i/ili fizička osoba ne plati izrečenu kaznu u ostavljenome roku, ista će se naplatiti putem nadležne porezne uprave Ministarstva financija.

Članak 34.

Ako se naređena mjera sastoji u izvršenju radnje, a pravna ili fizička osoba koja je obvezna izvršiti tu radnju, istu propusti izvršiti u određenom roku i na određeni način, nadležni sanitarni inspektor može ovu radnju izvršiti neposredno ili putem drugih tijela i osoba.

Troškove izvršenja naređene mjere iz stavka 1. ovoga članka snosi pravna ili fizička osoba koja je bila obvezna izvršiti ovu mjeru.

Sanitarni inspektor može od pravne ili fizičke osobe iz stavka 1. ovoga članka zatražiti da unaprijed položi novčani iznos za troškove izvršenja rješenja iz stavka 2. ovoga članka.

Sredstva za osiguranje troškova izvršenja putem treće osobe osiguravaju se u državnom proračunu Republike Hrvatske.

Ako se sanitarnoga inspektora ometa ili postoji opravdana sumnja da bi moglo doći do ometanja u postupku izvršenja rješenja isti može zatražiti pomoć nadležnoga tijela za unutarnje poslove.

Članak 35.

Ako sanitarni inspektor utvrdi da je povredom propisa učinjen prekršaj obvezan je s utvrđenim činjenicama odlučnim za poduzimanje mjera, podnijeti optužni prijedlog radi pokretanja prekršajnog postupka.

Sud kojemu je podnesen optužni prijedlog sukladno stavku 1. ovoga članka, obvezan je o ishodu postupka obavijestiti podnositelja optužnog prijedloga.

Članak 36.

Na postupak sanitarnoga inspektora primjenjuju se odredbe Zakona o općem upravnom postupku, ako ovim Zakonom pojedina pitanja nisu drukčije uređena.

Članak 37.

Sanitarni inspektor je u obavljanju inspeksijskoga nadzora samostalan te vodi postupak, donosi upravne akte i poduzima mjere u okviru prava, obveza i ovlasti utvrđenih ovim Zakonom i/ili drugim propisima.

Uprava utvrđuje godišnji okvirni program rada, najmanji broj i strukturu obavljanja nadzora nad primjenom propisa iz djelokruga rada sanitarnoga inspektora i nadzire njihovu provedbu.

Članak 38.

O obavljenim inspeksijskim nadzorima i poduzetim mjerama sanitarni inspektor sastavlja tromjesečna izvješća i dostavlja ih Upravi.

Izvješće o provedbi godišnjega okvirnog programa rada sanitarni inspektor dostavlja Upravi najkasnije do 1. veljače tekuće godine za prethodnu godinu.

Članak 39.

Sanitarni inspektor ima službenu iskaznicu i značku kojima dokazuje službeno svojstvo, identitet i ovlasti.

Oblik i sadržaj obrasca službene iskaznice i oblik i sadržaj značke kao i vođenje upisnika o izdanim službenim iskaznicama i značkama pravilnikom propisuje ministar.

Sanitarni inspektori koji obavljaju inspeksijske poslove na graničnim prijelazima obvezni su nositi službenu odjeću.

Pravilnik o posebnoj radnoj odjeći iz stavka 3. ovoga članka donosi ministar.

V. KAZNENE ODREDBE

Članak 40.

Novčanom kaznom u iznosu od 50.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba:

1. ako inspektoru ne omogući obavljanje nadzora prema odredbama ovoga Zakona ili mu na bilo koji drugi način onemogući pregled ili ne osigura uvjete za neometan rad ili mu ne dostavi ili ne pripremi podatke, obavijesti i materijale u određenom roku ili mu dostavi ili pripremi netočne i nepotpune podatke, obavijesti i materijale (članak 20., članak 21. i članak 23.),

2. ako ne dozvoli inspektoru oduzimanje predmeta kojim je učinjen prekršaj (članak 27.),
3. ako ne dozvoli inspektoru uzimanje uzoraka (članak 28.),
4. ako ne izvrši rješenje kojim je naređeno izvršenje radnje ili rješenja kojim je izrečena mjera (članak 30. i članak 31.).

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 10.000,00 kuna.

Za prekršaj iz stavka 1. točke 1. do 4. ovoga članka kaznit će se fizička osoba novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 10.000,00 kuna.

Članak 41.

Za prekršaje iz članka 40. ovoga Zakona počinjene drugi put u roku od šest mjeseci uz novčanu kaznu izreći će se i zaštitna mjera zabrane obavljanja djelatnosti u trajanju od tri mjeseca, a za prekršaje počinjene treći put u roku od jedne godine uz novčanu kaznu izreći će se i zaštitna mjera zabrane obavljanja djelatnosti od šest mjeseci.

Smatra se da su prekršaji iz stavka 1. ovoga članka počinjeni drugi put, odnosno treći put, ako su počinjeni u roku od tri godine od pravomoćnosti posljednjeg rješenja o prekršaju.

Članak 42.

Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 kuna sanitarni inspektor kaznit će za prekršaj na mjestu izvršenja prekršaja odgovornu osobu u pravnoj osobi, odnosno fizičku osobu - korisnika objekta iz kojeg se otpadne vode odvođe u septičku ili sabirnu jamu:

- ako sabirnu jamu ili nefermentirani sadržaj septičke jame prazni po svom zemljištu, zemljištu drugog korisnika ili pak na javnu, prometnu ili zelenu površinu,
- ako nema dokaz (račun) ovlaštene pravne ili fizičke osobe o redovitom pražnjenju sabirne jame,
- kada se otpadne vode ispuštaju iz sabirne jame preko poklopca ili namjerno ostavljenog otvora na sabirnoj jami,
- kada se otpadne vode ispuštaju u kopnene vode ili u more.

Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 kuna sanitarni inspektor kaznit će za prekršaj na mjestu izvršenja prekršaja odgovornu osobu u pravnoj osobi i fizičku osobu za nepoštivanje higijenskih uvjeta proizvodnje i/ili stavljanja na tržište hrane kao i predmeta opće uporabe te za nepoštivanje drugih uvjeta i obveza utvrđenih propisima iz drugih područja nadzora sanitarnog inspektora.

O naplaćenju novčanoj kazni iz stavka 1. i 2. ovoga članka sanitarni inspektor obvezan je izdati potvrdu.

Ako osoba kažnjena za prekršaj iz stavaka 1. i 2. ovog članka ponovno počini istovjetni prekršaj, kaznit će se na mjestu izvršenja prekršaja novčanom kaznom od 3.000,00 kuna.

VI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 43.

Državni službenici zatečeni na poslovima inspeksijskoga nadzora u Uredima državne uprave u županijama i Gradskoga ureda Grada Zagreba nadležnog za zdravstvo preuzimaju se u ministarstvo danom stupanja na snagu ovoga Zakona i nastavljaju obavljati poslove prema odredbama ovoga Zakona i drugih propisa.

Sanitarni inspektori preuzeti u ministarstvo koji ne ispunjavaju uvjet visoke stručne spreme prema ovome Zakonu nastavljaju obavljati poslove sanitarnoga inspektora.

Članak 44.

Vlada Republike Hrvatske će u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona uskladiti Uredbu o unutarnjem ustrojstvu ministarstva s odredbama ovoga Zakona.

Ministar je obvezan uskladiti Pravilnik o unutarnjem redu ministarstva s odredbama ovoga Zakona i Uredbe iz stavka 1. ovoga članka u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu Uredbe.

Rješenja o raspoređivanju preuzetih službenika na radna mjesta ministar će donijeti u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu Pravilnika iz stavka 2. ovoga članka.

Na radno mjesto višeg sanitarnog inspektora ne može se rasporediti državni službenik koji ima višu stručnu spremu, a koji je prije preuzimanja sukladno posebnim propisima raspoređen na radno mjesto sanitarnog inspektora.

U radno iskustvo sukladno članku 15. stavku 2. ovoga Zakona uračunava se i radno iskustvo ostvareno na poslovima sanitarnoga inspektora prije stupanja na snagu ovoga Zakona.

Na radnopravni položaj preuzetih službenika, koji nakon stupanja na snagu Pravilnika iz stavka 2. ovoga članka ne budu raspoređeni na radna mjesta, primjenjuju se propisi koji se odnose na državne službenike u slučaju ukidanja tijela državne uprave.

Članak 45.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona ministarstvo preuzima na korištenje poslovne prostorije i opremu koju su do dana stupanja na snagu ovoga Zakona, u obavljanju poslova koje prema ovome Zakonu obavljaju sanitarni inspektori, koristili državni službenici koji su na dan stupanja na snagu ovoga Zakona zatečeni na poslovima inspeksijskoga nadzora u Uredima državne uprave u županijama, te preuzima financijska sredstva iz proračuna Središnjeg državnog ureda za upravu namijenjena za rad državnih službenika koji se preuzimaju iz Ureda državne uprave u županijama.

Članak 46.

Vlada Republike Hrvatske će u roku od 6 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti Uredbu o graničnim prijelazima na kojima se obavlja inspekcijski nadzor.

Pravilnike za čije je donošenje ovlašten ovim Zakonom ministar će donijeti u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Pravilnike iz stavka 2. ovoga članka kojima se uređuju pitanja kojima se utječe na ispunjavanje bitnih zahtjeva za građevinu utvrđenih posebnim zakonom ili se na drugi način postavljaju uvjeti za građenje ili održavanje građevina ministar će donijeti uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za graditeljstvo.

U roku iz stavka 2. ovoga članka ministar će, uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za graditeljstvo donijeti i pravilnik o građevinama za koje sanitarni inspektor na područjima sanitarnog nadzora utvrđenih ovim Zakonom utvrđuje posebne sanitarno-tehničke uvjete, te posebne uvjete zaštite od buke u postupku izdavanja lokacijske dozvole i rješenja o uvjetima građenja, odnosno ispunjavanje tih uvjeta i uvjeta propisanih posebnim zakonom koji uređuje zaštitu zdravlja ljudi u postupku izdavanja građevinske i uporabne dozvole.

U roku iz stavka 2. ovoga članka ministar će, uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za unutarnje poslove, odnosno ministra nadležnog za poslove obrane, donijeti pravilnike kojima će se urediti obavljanje poslova sanitarne inspekcije u Ministarstvu unutarnjih poslova, odnosno Ministarstvu obrane.

U slučaju posebnih okolnosti, elementarnih nepogoda kao i pojave bitnih pitanja za zaštitu javnozdravstvenog interesa, a koja se odnose na poslove inspekcijskog nadzora ministar može odrediti i druge mjere i radnje te donijeti i druge provedbene propise koji nisu utvrđeni ovim Zakonom.

Članak 47.

Do dana stupanja na snagu pravilnika iz članka 46. stavka 2., 3., 4. i 5. ovoga Zakona ostaju na snazi pravilnici:

1. Pravilnik o sadržaju i načinu davanja potvrde o usklađenosti glavnog projekta sa sanitarno-tehničkih uvjetima gradnje i vrstama građevina koje podliježu sanitarnom nadzoru (Narodne novine, broj 93/99),

2. Pravilnik o iskaznici i znački sanitarnog inspektora (Narodne novine, br. 106/99, 114/99- ispravak, 107/00, 93/02 i 87/03),

3. Pravilnik o građevinama koje podliježu sanitarnom nadzoru te načinu obavljanja sanitarnog nadzora tijekom gradnje (Narodne novine, broj 48/00).

Članak 48.

Postupci započeti do dana stupanja na snagu ovoga Zakona po odredbama Zakona o sanitarnoj inspekciji (Narodne novine, broj 27/99) dovršit će se po odredbama toga Zakona.

Članak 49.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o sanitarnoj inspekciji (Narodne novine, broj 27/99), Pravilnik o objektima koji po svojoj veličini i namjeni ne predstavljaju opasnost po zdravlje ljudi i njihovu okolinu (Narodne novine, broj 24/87), Pravilnik o službenoj odjeći viših graničnih sanitarnih inspektora i graničnih sanitarnih inspektora Ministarstva zdravstva (Narodne novine, br. 80/90, 84/00 i 53/06), Pravilnik o građevinama u kojima sanitarni čvorovi podliježu sanitarnom nadzoru (Narodne novine, br. 79/99 i 140/02) i Pravilnik o načinu vođenja i sadržaju očevidnika o obavljenom sanitarnom nadzoru i poduzetim mjerama radi zaštite zdravlja ljudi te sadržaju izvješća o radu sanitarne inspekcije (Narodne novine, broj 12/00).

Članak 50.

Ovaj Zakon stupa na snagu 1. siječnja 2009. godine.

O B R A Z L O Ž E N J E

Uz članak 1.

Uređuje se područje uređivanja ovoga Zakona – inspekcijski poslovi, ustrojstvo i način rada sanitarne inspekcije.

Uz članke 2. - 3.

Ovim člancima određuju se poslovi inspekcijskoga nadzora. Sanitarna inspekcija obavlja poslove inspekcijskoga nadzora nad provedbom zakona i drugih propisa kojima se utvrđuje zaštita zdravlja ljudi i to na području: sprečavanja i suzbijanja zaraznih bolesti, proizvodnje i stavljanja na tržište hrane, uključujući i genetski modificiranu hranu i novu hranu te genetski modificirane organizme, proizvodnje i stavljanja na tržište predmeta opće uporabe, proizvodnje, stavljanja na tržište i uporabe opasnih kemikalija, stavljanja na tržište i uporabe biocidnih pripravaka, zaštite od buke i zaštite od ionizirajućeg i neionizirajućeg zračenja.

Uz članke 4. – 13.

Uređuje se da se poslovi sanitarne inspekcije obavljaju u svrhu i sa ciljem zaštite javnozdravstvenog interesa. Definira se pojam javnozdravstvenog interesa.

Određuje se područje inspekcijskoga nadzora – nadzor provedbe zakona i drugih propisa koji se odnose na zarazne bolesti, hranu, predmete opće uporabe, kemikalije, biocidne pripravke, ionizirajuće i neionizirajuće zračenje, genetski modificirane organizme i buku.

Uz članke 14. – 39.

Ovim člancima pobliže se uređuje ustrojstvo sanitarne inspekcije te se propisuju prava, obveze i ovlasti sanitarnih inspektora, način obavljanja inspekcijskoga nadzora, posebice inspekcijskog nadzora na graničnim prijelazima, mogućnost privremenog oduzimanja predmeta nadziranih pravnih i fizičkih osoba kao i mogućnost privremene zabrane rada istima i uzimanje uzoraka. Propisuje se dvostupanjsko rješavanje u upravnom postupku, nadalje postupak izvršenja rješenja, troškovi izvršenja, pokretanje prekršajnoga postupka i istima se utvrđuje obveza godišnjeg okvirnog programa rada kao i obveza sastavljanja izvješća o radu.

Članci također sadrže odredbe o vođenju središnjeg informacijskog sustava sanitarne inspekcije (SISSI) koji predstavlja objedinjeni sustav upisnika, registara i računalnih programa čija je zadaća osiguranje učinkovitog pristupa informacijama i potpora pravodobnom donošenju odluka.

Naprijed navedenim člancima propisuju se i uvjeti u pogledu spreme i radnog iskustva za sanitarne inspektore.

Istim člancima propisana je obveza posjedovanja službene iskaznice i značke za sve sanitarne inspektore.

Ovim se člancima također propisuje pokretanje postupaka po službenoj dužnosti te određuje kada se isti vodi po zahtjevu stranke kao i podmirenje troškova postupka u tim slučajevima. Kao posebna se ovlast sanitarnog inspektora propisuje mjera zabrane uporabe radnih i pomoćnih prostorija, odnosno prostora, postrojenja, uređaja i opreme, ali se propisuju i obveze nadziranih pravnih i fizičkih osoba.

Uz članke 40. – 42.

Ovim člancima propisane su novčane kazne za prekršaje kao i mandatna kazna na mjestu izvršenja prekršaja pa je tako propisana novčana kazna u iznosu od 50.000,00 do 100.000,00 kuna za prekršaj pravne osobe: u slučajevima ako inspektor ne omogući obavljanje nadzora prema odredbama ovoga Zakona ili mu na bilo koji drugi način onemogući pregled ili ne osigura uvjete za neometan rad ili mu ne dostavi ili ne pripremi podatke, obavijesti i materijale u određenom roku ili mu dostavi ili pripremi netočne i nepotpune podatke, obavijesti i materijale, ako ne dozvoli inspektor oduzimanje predmeta kojim je učinjen prekršaj, ako ne dozvoli inspektor uzimanje uzoraka te ako ne izvrši rješenje kojim je naređeno izvršenje radnje ili rješenja kojim je izrečena mjera.

Ovim je člancima predviđeno da će se za prekršaj članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 10.000,00 kuna, kao i fizička osoba novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 10.000,00 kuna.

Također se ovim člancima predviđa da će se za prekršaje iz članka 40. ovoga Zakona počinjene drugi put u roku od šest mjeseci uz novčanu kaznu izreći i zaštitna mjera zabrane obavljanja djelatnosti u trajanju od tri mjeseca, a za prekršaje počinjene treći put u roku od jedne godine uz novčanu kaznu izreći će se i zaštitna mjera zabrane obavljanja djelatnosti od šest mjeseci.

Ovim se člancima također određuje da će novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 kuna sanitarni inspektor kazniti na licu mjesta odgovornu osobu u pravnoj osobi i fizičku osobu za nepoštivanje higijenskih uvjeta proizvodnje i/ili stavljanja na tržište hrane kao i predmeta opće uporabe te za nepoštivanje drugih uvjeta i obveza propisanih provedbenim propisima iz drugih područja nadzora sanitarnoga inspektora.

Uz članke 43. – 49.

Navedeni članci sadrže prijelazne i završne odredbe. Uređuje se donošenje Uredbe o izmjenama i dopunama Uredbe o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva kao i obveza ministra za usklađenje pravilnika o unutarnjem redu. Također se uređuje preuzimanje državnih službenika koji rade na poslovima sanitarnih inspektora u Uredima državne uprave u županijama i Gradskom uredu Grada Zagreba, definira se njihov status, njihova prava te pitanja vezano uz preuzimanje poslovnih prostorija i vozila koja su do sada koristili u obavljanju inspekcijskih poslova, propisuje se obveza i rok za donošenje provedbenih propisa.

Uz članak 50.

Određuje se dan stupanja na snagu ovoga Zakona.